

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

19 кастрычніка 2015 года, № 17 (2141)

Шаноўныя калегі,
віншую вас з выдатнай датай – 90-годдзем з дня заснавання
юрыдычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта!

Ужо амаль стагоддзе юрыдычны факультэт з'яўляецца флагманам у падрыхтоўцы высокапрафесійных спецыялістаў для нацыянальнай юрыдычнай галіны. Колькасць спецыялістаў, выпушчаных факультэтам, ідзе на дзясяткі тысяч.

Выпускнікі юрыдычнага факультэта займаюць кіраўнічыя пасады ў Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Міністэрстве юстыцыі, Генеральнай пракуратуры нашай краіны, узначальваюць Канстытуцыйны і Вяр-

хоўны суды, Міжнародны арбітражны суд пры Беларускай гандлёва-прамысловай палатце, з'яўляюцца дэпутатамі Нацыянальнага сходу, кіраўнікамі буйных устаноў і арганізацый. Вядучыя юрыдычныя кампаніі супернічаюць у прыцягненні нашых выпускнікоў. Відавочна: ва ўсіх сферах юрыспрудэнцыі можна знайсці паспяховыя вынікі працы нашых спецыялістаў!

Юрыдычны факультэт прымяжае аўтарытэт БДУ і на міжнароднай адукацыйнай прасторы. Пастаменты

шматлікіх інтэлектуальных спаборніцтваў паспяхова скараюцца студэнтам-юрфакаўцам, што сведчыць пра высокі ўзровень іх падрыхтаванасці. Велізарная роля ў гэтым адводзіцца высокакваліфікаванаму прафесарска-выкладчыцкаму калектыву! Менавіта вы, шаноўныя калегі, удзельнічаеце ў стварэнні юрыдычнай навукі і захоўваеце найлепшыя традыцыі айчынай адукацыі!

Дзейнасць юрыста з'яўляецца важным складнікам нашай сучаснасці і слу-

жыць інтарэсам чалавека і ўсёй дзяржавы. Таму праца юрыдычнага факультэта неацэнная!

Ва ўрачысты дзень ад шчырай душы жадаю выкладчыцкаму калектыву, супрацоўнікам і студэнтам юрыдычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта здароўя і дабрабыту, поспехаў, новых здзяйсненняў і дасягненняў!

З павагай,

рэктар БДУ акадэмік
С. У. Абламейка

Юрыдычнаму факультэту БДУ – 90 гадоў

Юрфак – гэта тое, што нас аб'ядноўвае!

Выпускнікі юрфака з усяго свету ад душы віншуюць усіх, каму выпала шчасце вучыцца і працаваць на юрыдычным факультэце БДУ, з 90-годдзем з дня стварэння!

Дарыя студэнт, выпускнік, выкладчык, супрацоўнік юрыдычнага факультэта!

Цудоўна, што ў кожнага з нас ёсць alma mater, 90-годдзе якой мы зараз святкуем. Юрфак БДУ – частка нашага жыцця, душы і гонару, гэта энергія маладых сэрцаў і найлепшыя сябры, каханне і набыццё выдатнай прафесіі, фарміраванне характару і актыўнай грамадзянскай пазіцыі!

90-годдзе – сталы ўзрост для чалавека, але для факультэта гэта перыяд росквіту магчымасцяў і дасягненне новых вышынь пры захаванні і павышэнні слаўных традыцый.

У гэтыя святочныя дні мы разумеем, якія высілкі яшчэ патрэбны прыкладзі, шмат чаго здзейсніць для падтрымання высокай рэпутацыі нашага факультэта. І толькі сумеснымі намаганнямі каманды аднадумцаў можна гэтага дабіцца.

Ад усяго сэрца віншую калектыву юрфака з такім слаўным юбілеем і выказваю шчырую падзяку за адданую працу, прыкладзеныя намаганні для падрыхтоўкі і выхавання юрыдычных кадраў, здольных паспяхова вырашаць сучасныя задачы, якія стаяць перад дзяржавай і грамадствам.

Жадаю студэнтам і аспірантам поспехаў у вучобе і навуцы, асабістага шчасця, набыцця ў перыяд вучобы не толькі цудоўных сяброў, але і зараджэння кахання; выкладчыкам і супрацоўнікам – дабрабыту, разумных, стараных і ўдзячных вучняў; выпускнікам – заваявання новых вяршынь у сваёй дзейнасці (спадзяёмся, што вашы дзеці і ўнукі таксама выберуць для навучання і станаўлення асобы наш родны юрфак)!

*Дэкан юрыдычнага факультэта БДУ, д.ю.н., прафесар
Сяргей Балашэнка*

Юрыдычны факультэт БДУ – заснавальнік беларускай юрыдычнай адукацыі і навукі, які даў пачаць прафесійнае жыццё больш чым 25 000 юрыстаў. Менавіта дзякуючы юрфаку забяспечвалася станаўленне і развіццё сучаснай беларускай дзяржаўнасці і заканадаўства.

Сёння факультэт – гэта самабытная моцная юрыдычная школа з багатай гісторыяй, пашыраная міжнароднымі сувязямі, а дыплом юрфака БДУ – гэта сведчанне высокай прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў-юрыстаў, здольных на здзяйсненне сацыяльна-эканамічнага ўдзелу беларускай дзяржавы і яе паспяховай інтэграцыі ў сусветную супольнасць.

Жадаю калектыву факультэта новых поспехаў і росквіту, а асобна кожнаму студэнту і выкладчыку – здароўя, шчасця, дабрабыту!

*Намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь
Валерый Міцкевіч*

Сёння юрыдычны факультэт БДУ па-ранейшаму застаецца самым прэстыжным у нашай краіне цэнтрам падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай юрыдычнай адукацыяй. Высокі ўзровень стандартаў навучання тут заўсёды грунтаваўся на фундаментальных ведах і выключным педагогічным талентам многіх пакаленняў выкладчыкаў, якім сёння мы выказваем шчырыя словы ўдзячнасці і павагі. Немагчыма ўявіць сферу нашага жыцця, дзе б не сцвярджалі законнасць выпускнікі юрфака. Усталяванне вяршэнства права, развіццё нацыянальнай прававой сістэмы, абарона правоў і інтарэсаў грамадзян і юрыдычных асоб – сэнс і аснова штодзённай стваральнай працы юрыстаў, іх уклад у забеспячэнне стабільнасці і дынамічнага развіцця грамадства і дзяржавы.

Жадаю вам, паважаныя калегі, далейшых творчых поспехаў, дасягненняў у навуковай і педагогічнай дзейнасці дзеля будучыні Беларусі!

*Старшыня Канстытуцыйнага Суда РБ, заслужаны юрыст Беларусі
Пётр Міклашэвіч*

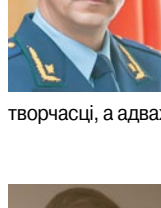

Дзейнасць юрыдычнага факультэта БДУ – годны прыклад найвышэйшага прафесіяналізму ў сферы адукацыі. Удасканальваючы прававую асвету, надаючы новыя імпульсы адукацыйнай сістэмы, укараняючы сучасныя стандарты ў навучальны працэс, факультэт робіць важкі ўнёсак у фарміраванне асобы і ў выхаванне годнага грамадзяніна Беларусі.

Упэўнены, што багаты педагогічны досвед супрацоўнікаў, вялікі патэнцыял і мэтанакіраванасць студэнтаў, моцная метадалагічная база факультэта і надалей будуць спрыяць развіццю юрыдычнай навукі і дасягненню практычных вынікаў даследачай працы.

Прыміце цёплыя пажаданні дужага здароўя, шчасця, дабрабыту, поспеху ва ўсіх справах і распацынаваннях, невячэрнай энергіі ў выкарыстанні працы!

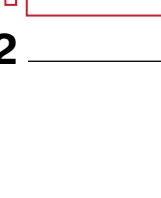
*Старшыня Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь
Валентін Сукала*

На юрфаку працуюць сапраўды таленавітыя навукоўцы і педагогі. Яго выпускнікі паспяхова працуюць у шматлікіх дзяржаўных органах. Спецыялісты юрфака зрабілі важкі ўнёсак у навуковае забеспячэнне дзейнасці органаў пракуратуры Беларусі і ўкараненне вынікаў даследаванняў у практыку. Перакананы, што невячэрны патэнцыял прафесарска-выкладчыцкага складу факультэта будзе спрыяць фарміраванню прававой дзяржавы і развіццю прававой культуры.

Хай заўсёды жыве ў сценах юрыдычнага факультэта дух творчасці, а адважны пошук, прафесійны поспех і надалей спадарожнічаюць вам!

*Генеральны пракурор Рэспублікі Беларусь
Аляксандр Канык*

Мне юрыдычны факультэт адчыніў дзверы ў юрыспрудэнцыю. Атрыманыя веды ў галіне права цяпер ляглі ў аснову прафесійнай дзейнасці. Я заўсёды з удзячнасцю ўзгадваю юрфак і адчуваю невымерную павагу да выдатных выкладчыкаў, працай якіх ужо столькі гадоў падтрымліваецца ўнікальная атмасфера пазнання прававых ісцін.

Шчыра віншую ўсіх з юбілеем і жадаю дужага здароўя, добрага настрою і поспехаў у прафесійнай дзейнасці!

*Намеснік міністра юстыцыі Беларусі, к.ю.н., дацэнт
Ала Бадак*

На адкрыцці новага корпуса юрыдычнага факультэта 31 жніўня 2005 г.

Юрыдычны факультэт БДУ ў будаўніцтве беларускай дзяржаўнасці

На працягу ўсяго перыяду свайго існавання юрыдычны факультэт БДУ актыўна ўдзельнічае ў развіцці беларускай дзяржаўнасці, у першую чаргу ажыццяўляючы на высокім узроўні падрыхтоўку юрыдычных кадраў.

У 1925/1926 навуч. г. на факультэце ўжо працавалі 12 прафесараў. Акрамя працы са студэнтамі, выкладчыкі ўдзельнічалі ў распрацоўцы і абмеркаванні праектаў законаў, сярод якіх была і Канстытуцыя БССР, на старонках перыядычнага друку тлумачылі палажэнні заканадаўства, чыталі лекцыі насельніцтву. Навуковыя даследаванні 1920–30-х гадоў былі адказам на пытанні, якія ставіла ў той час практыка савецкага дзяржаўнага будаўніцтва і правапрымяняльнага дзейнасць. Сярод бачных навукоўцаў таго часу, якія зрабілі ўнёсак у дзяржаўнае будаўніцтва – прафесары У. І. Пічэта, С. Я. Вольфсан, А. В. Гарбуноў, М. В. Грэдзінгер, У. М. Дурдзянеўскі, М. В. Доўнар-Запольскі, М. А. Канаплін, В. М. Шыраеў і інш.

У паваяны час непасрэднымі ўдзелам у ўдасканаленні дзяржаўнасці і савецкага права прынялі такія беларускія навукоўцы, як А. А. Галаўко, В. А. Дарогін, С. Р. Віхараў, С. Р. Драбязка, Б. Я. Бабіцкі, А. С. Фарфель, А. Т. Лейзераў, І. І. Марціновіч, А. М. Крамнік, І. А. Юхо, Я. М. Тагуноў, П. К. Еўдакімаў і інш., хто ўносіў абгрунтаваныя навуковыя прапановы, якія атрымлівалі рэалізацыю ў заканадаўстве. Адмысловай увагі заслугоўваюць навукова-практычныя каментарыі да кодэксаў Беларускай ССР, прынятых на пачатку 60-х гадоў.

Новы, яшчэ больш актыўны, этап узаемадзеяння юрыдычнага факультэта БДУ і дзяржавы, павышэння ролі факультэта ў дзяржаўным будаўніцтве быў звязаны з карэннай рэарганізацыяй усяго

грамадска-палітычнага ладу, абумоўленага абвешчэннем незалежнай Рэспублікі Беларусь. У распачатых працэсе дэмакратызацыі грамадства і фарміраванні новай прававой рэальнасці актыўны ўдзел прыняў прафесарска-выкладчыцкі склад факультэта.

Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 2004 года і яе новая рэдакцыя 2006 года прымалася пры непасрэдным удзеле прафесараў юрыдычнага факультэта, сярод якіх А. А. Галаўко, С. Р. Драбязка, Р. А. Васілевіч, М. Ф. Чудакоў і інш.

У склад працоўных груп па прыняцці кодэксаў і найважнейшых законаў суверэнай дзяржавы ў абавязковым парадку ўключаліся і ўключаюцца да цяперашняга часу супрацоўнікі профільных кафедраў юрфака.

У сучасны перыяд навукоўцы факультэта прымаюць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы і навуковай экспертызе праектаў нарматывных прававых актаў. Штогод праводзіцца навуковая экспертыза каля 50 такіх праектаў.

Асноўныя вынікі дзейнасці прафесарска-выкладчыцкага складу факультэта ў сферы навуковага забеспячэння дзейнасці дзяржаўных органаў, праватворчасці і правапрымянення знаходзяць адлюстраванне ў манаграфіях, навуковых артыкулах, калектывных працах («Права і дэмакратыя» (25 выпускаў штогодніка), «Правое забеспячэнне інавацыйнага развіцця эканомікі Рэспублікі Беларусь» (2010), «Канцэптуальныя асновы развіцця нацыянальных прававых сістэм у кантэксце працэсаў глабалізацыі і рэгіянальнай інтэграцыі: постсавецкі досвед і перспектывы ўстойлівага развіцця» (2011), «Гісторыя і сучаснасць: беларуская дзяржаўнасць ва ўсходне-еўрапейскім цывілізацыйным кантэксце» (2012), «Удасканаленне прававога рэгулявання і механізмаў функцыянавання сістэм процідзеяння злачыннасці» (2013), «Канстытуцыя – асновы закон беларускай дзяржавы і грамадства (да 20-годдзя прыняцця)» (2014) і інш.).

Істотным дасягненнем у гэтай сферы з'яўляецца выпуск нацыя-

нальных падручнікаў у галіне дзяржавы і права, выданне даведнікаў, навукова-практычных каментарыяў да кодэксаў і законаў, на аснове якіх вядзецца падрыхтоўка прававедаў і палітолагаў, іх перападрыхтоўка і павышэнне кваліфікацыі. У 2007–2014 гадах выйшла ў свет 4-томная «Беларуская юрыдычная энцыклапедыя».

На працягу ўсёй гісторыі свайго існавання юрыдычным факультэтам вялася падрыхтоўка высокакваліфікаваных кадраў для дзяржаўных органаў. Выпускнікі факультэта робяць значны ўнёсак у развіццё ўсіх сфер грамадства. За сваю гісторыю ён даў пачаць юрыдычнай дзейнасці ў краіне. Сярод яго выпускнікоў – міністры, старшыні дзяржаўных камітэтаў, дэпутаты парламента, кіраўнікі і спецыялісты судовай, адвакатуры, пракуратуры, натарыята. Яны ўзначальваюць мясцовыя органы дзяржаўнага кіравання і самакіравання.

Сёння выпускнікі юрыдычнага факультэта БДУ ўзначальваюць Канстытуцыйны Суд, Вярхоўны Суд, Генеральную пракуратуру, Следчы камітэт, Дзяржаўны камітэт па маёмасці, Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў, Суд Еўразійскага эканамічнага саюза, Эканамічны суд СНД і інш.

Асаблівае дасягненне – стварэнне і паспяховае функцыянаванне сістэмы бесперапыннай падрыхтоўкі юрыдычных кадраў (Юрыдычны каледж БДУ – юрыдычны факультэт БДУ – Інстытут перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі суддзяў, работнікаў пракуратуры, судовай ўстаноў юстыцыі БДУ). Асноўным звяном гэтай сістэмы з'яўляецца юрыдычны факультэт.

Пры непасрэдным удзеле спецыялістаў юрыдычнага факультэта БДУ рэалізуюць свае функцыі Прававы кансультатывы савет пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, навукова-кансультатывы саветы пры Канстытуцыйным Судзе, Вярхоўным Судзе, Генеральнай пракуратуры, Міністэрстве юстыцыі.

Гісторыя факультэта – наша слава і гонар!

Юрыдычны факультэт БДУ вядзе адлік свайго існавання з 1925 г., калі ў адпаведнасці з пастановай Саўнаркама БССР на базе факультэта грамадскіх навук быў створаны факультэт права і гаспадаркі, які ў 1931 г. быў рэарганізаваны ў самастойны Інстытут савецкага будаўніцтва і права і пераведзены ў падначаленне Народнага камісарыята юстыцыі БССР. У даваенны перыяд было выпушчана больш за 2 тысячы юрыстаў.

24 чэрвеня 1941 г. на Мінск пасыпаліся бомбы, а студэнты яшчэ здавалі іспыты. Вайна... Яны не паспелі атрымаць дыпломы, але выпуск 41 года стаў «Вогненным выпускам». Са спісу студэнтаў юрыдычнага інстытута, якія скончылі курс навучання ў 1941 г., падчас Вялікай Айчыннай вайны загінуў кожны трэці.

У першыя дні акупацыі ў Мінску і яго наваколлі пачало стварацца антыфашыскае падполле. Адна з падпольных груп цалкам складалася з супрацоўнікаў студэнтаў і выкладчыкаў юрыдычнага інстытута.

Менавіта партарг інстытута Марыя Барысаўна Осіпава, якая ўзначальвала гэту групу, арганізавала знішчэнне гаўляйтара В. Кубэ. Яе імем названа вуліца ў Давыд-Гарадку.

Выпускніца інстытута Марыя Фядосаўна Малаковіч з'яўлялася адным з кіраўнікоў антыфашыскай арганізацыі Каладзішчанскага сельсавета. Яна пераправіла з Мінска ў партызанскія атрады некалькі груп савецкіх грамадзян, сярод іх прафесары М. М. Нікольскі, А. А. Краўцоў і інш. М. Ф. Малаковіч вяла актыўную агітацыйна-прапагандыскую працу, кіравала зборам для партызан зброі і абмундзіравання, звестак пра размяшчэнне нямецкіх войскаў. У канцы 1943 г. М. Ф. Малаковіч была схопленая і закатавана ў гестапа. У аграгарадку Калодзішчы ў музеі сярэдняй школы сабраны вялікі матэрыял пра М. Ф. Малаковіч, яе імя носіць адна з вуліц гарадка.

Студэнт інстытута Васіль Сцяпанавіч Жудро на пачатку акупацыі горада ўсталяваў сувязь з падпольнай партыйнай групай у раёне Камароўкі, з партызанскай групай «Дзядзькі Васі» (В. Т. Варанянскага). З камісарам гэтай групы А. Макаранкам арганізаваў вывад з Мінска да партызанаў людзей, адпраўку зброі, боепрыпасаў. Увесну 1942 г. падчас перастрэлкі з захопнікамі быў цяжка паранены і праз некалькі дзён сканаў. Яго імем названа адна з вуліц г. Мінска.

Калі свеціцца зорка, то за подзвіг. На юрыдычным факультэце вучыліся і працавалі Героі Савецкага Саюза Марыя Барысаўна Осіпава – партарг Мінскага юрыдычнага інстытута, студэнты Гарошак Павел Антонавіч і Жолудзеў Навум Ільіч.

Яшчэ працягвалася вайна, але 20 верасня 1944 г. Саўнаркам БССР прыняў пастанову «Пра аднаўленне дзейнасці Беларускага юрыдычнага інстытута». Паступова вярталіся з франтоў студэнты, аднавіўся набор у інстытут. У 1954 г. Мінскі юрыдычны інстытут вярнуўся ў склад БДУ. Пачаўся новы этап гісторыі юрыдычнага факультэта.

Факультэт ганарыцца сваімі прафесарамі – удзельнікамі Вялікай Айчыннай вайны.

Іосіф Аляксандравіч Юхо (1921–2004). «Яго лічылі без вестак зніклым. Здзіўленне яго маці было неверогадным, калі ў 1944 г., на другі дзень пасля вызвалення Мінска, у вароты на двор і на матацыкле заехаў сын, жывы і здаровы».

Анатоль Аляксандравіч Галаўко (1925–2014) падлеткам сышоў на вайну. Вызваляў ад фашыстаў Расію, Украіну, Беларусь, Еўропу. Сваімі ратнымі подзвігамі заслужыў права быць удзельнікам Парада Перамогі ў Маскве.

«Адночы ўначы здарыўся прыступ – і ўсё, адмовіла сэрца, адняліся і рукі, і ногі. Усю вайну трымаўся, трымаўся на нервах. А здароўе падтачыў. То ж не жарты – 4 раненні, 2 кантузіі».

Факультэт унікальны, бо ў яго аўдыторыях да перапынку часу можна сустрэць удзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны – дактароў юрыдычных навук прафесараў Драбязку Сцяпана Рыгоровіча, Дулава Андрэя Васільевіча, Чыгіра Васіля Фёдаравіча, Юркевіча Мікалая Рыгоровіча, якія дзяляцца сваім досведам і мудрасцю з калегамі і студэнтамі!

С. Р. Драбязка скончыў Серпухаўскую школу авіяцыйных механікаў. Сустрэў Перамогі ў Мінску.

А. В. Дулаў ваяваў пад Ленінградам, быў камандзірам кулямётнага аддзялення. У канцы 1941 г. у адным з баёў атрымаў цяжкае раненне ў руку. Шпіталь, ампутацыя, доўгае лячэнне, рэабілітацыя... Ад гэтых выпрабаванняў, якія выпалі на долю 17-гадовага хлопца, цалкам мог зламацца нават умудроны жыццём чалавек. Бо абсалютна ўсёму трэба было вучыцца нанова, бо зараз ён не такі, як усе.

Ушанаванне прафесара А. В. Дулава памятным медалём з нагоды 70-годдзя Вялікай Перамогі

Ушанаванне прафесара С. Р. Драбязкі памятным медалём з нагоды 70-годдзя вызвалення Беларусі

Захавальніца традыцый факультэта дацэнт Л. П. Максімава

В. Ф. Чыгір першае баявое хрышчэнне атрымаў у наваколлі Капыля. Авадлоў майстэрствам падрыўніка. Напярэдадні наступальнай аперацыі «Баграціён» байцы разграмілі непрыяцельскія блокпасты, замінавалі двухкалейку, якая ішла паміж Капылём і Слуцкам. Па ўмоўным сігнале на вялікай адлегласці так ірванула, што было відаць на далёкіх кіламетры. Велізарны поспех акрыліў народных мсціўцаў.

М. Р. Юркевіч – баец партызанскага атрада імя Суворова, удзельнік «рэйкавай вайны».

У гісторыі нашага факультэта была яшчэ адна старонка, звязаная з ваеннымі дзеяннямі, але ўжо нашага часу.

Па-рознаму цяпер ацэньваюць і ўспрымаюць удзел савецкіх войскаў у Афганістане. І для гэтага ёсць падставы. Але адно бясспрэчна і не падлягае сумневу: салдаты былі верныя прысязе і інтэрнацыянальнаму абавязку. Больш за 50 студэнтаў-юрыстаў прайшлі праз горан тых цяжкіх падзей. Маладое пакаленне годна вытрымала выпрабаванне, якое выпала на іх жыццё.

Без гэтых старонак гісторыі юрыдычнага факультэта БДУ была б не толькі не поўнай, але не такой яркай і значнай для краіны.

Скарыстаны матэрыялы:

– Памяць і слава: Юхо Іосіф Аляксандравіч. Да 90-годдзя з дня нараджэння / рэдкал. С. А. Балашэнка [і інш.]. – Мінск: БДУ, 2011. – 175 с. – (Memoria et Gloria).
– Падаляк, Т.У. Кодэкс гонару прафесара Галаўко / Т.У.Падаляк // Вайна – самы страшны грэх: маральна-публіцыстычны дослед / Таццяна Падаляк. – Мінск: Выдавецкі дом «Звязда». – 2014. – С. 67-72.

Юрыдычнаму факультэту БДУ – 90 гадоў

Ганаруся, што належу да выпускнікоў аднаго з самых прэстыжных факультэтаў БДУ. Неацэнны багаж ведаў і досведу, атрыманы падчас вучобы, стаў трывалай базай для майго далейшага жыцця. Адаў да даніну павагі тым, хто на працягу шматлікіх гадоў працаваў, спрыяючы не толькі развіццю вышэйшай прафесійнай адукацыі, але і ператварэнню факультэта ў сапраўдны цэнтр навукі.

Вельмі радасна, што на мяжы 90-годдзя юрфак так дынамічна развіваецца і ў той жа час захоўвае добрыя традыцыі. Назапашаны навуковы патэнцыял, высокі прафесіяналізм педагогаў, гіднага кадраў без сумневу выхавалі яшчэ не адно пакаленне першакласных юрыстаў. Паважаныя сябры, дзякуй вам за адданасць сваёй прафесіі, за пачуццё абавязку і адказнасці!

Старшыня Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь **Валянцін Шаев**

На працягу ўсяго свайго існавання факультэт рыхтуе моцны юрыдычны кадры. Тое маладое папярэнне, якое прыходзіць сёння ў адвакатаў – эрудзіраваная, адукаваная спецыялісты. Сімвалічна, што свой юбілей факультэт адзначае ў год моладзі, бо менавіта ў гэтых сценах рыхтуецца годная маладая змена, будучыня нашай краіны.

Мне, які таксама вучыўся на факультэце, асабліва прыемна назіраць, як захоўваюцца і памнажаюцца найлепшыя традыцыі ў выхаванні і падрыхтоўцы спецыялістаў. Паранейшаму тут закладваюцца асновы прыстойнасці і павагі, адказнасці і імкнення ўдасканалення ў прафесіі.

Жадаю калектыву факультэта новых поспехаў у справе падрыхтоўкі спецыялістаў, а таксама далейшага развіцця і росквіту.

Старшыня Рэспубліканскай калегіі адвакатаў **Віктар Чайчык**

Юрфак заўсёды славіўся моцным выкладчыцкім складам. Асабіста патрэбна адзначыць навуковую дзейнасць факультэта, вынікі якой не толькі спрыяюць удасканаленню навучальнага працэсу, але і актыўна ўкараняюцца ў развіццё прававой навукі і практыкі нашай краіны. Безумоўна, сваю ролю ў такіх значных дасягненнях іграе цеснае супрацоўніцтва з замежнымі ВУ, у якіх праходзяць стажыроўку студэнты і выкладчыкі юрыдычнага факультэта.

Жадаю калектыву факультэта шчасця, здароўя, дабрабыту і далейшай плённай працы на карысць прававой навукі краіны.

Старшыня Эканамічнага суда Снд **Людміла Камянькова**

Юрфак БДУ з'яўляецца флагманам вышэйшай юрыдычнай школы ў Беларусі. Быць яго выпускніком – вялікі гонар і велізарная адказнасць. Юрфак даў жуцёўку ў жыццё шматлікім пакаленням юрыстаў, высакароднай місіяй якіх заўсёды былі і ёсць служэнне прынцыпам законнасці і вяршэнства права.

Усім найлепшым, што ёсць у мяне ва ўніверсітэцкім жыцці, я абавязаны юрфаку. Тут я атрымаў адукацыю па спецыяльнасці «Правазнаўства», працаваў педагогам на кафедры грамадзянскага працэсу і працоўнага права, абараніў кандыдацкую і доктарскую дысертацыі. За заслугі ў падрыхтоўцы юрыдычных кадраў узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Юрфак скончылі мае жонка, сын і дачка. Сардэчна віншую сваіх калегаў з 90-годдзем юрыдычнага факультэта БДУ. Віват юрфак, віват!

Член-карэспандэнт НАН Беларусі, заслужаны юрыст БССР, д.ю.н., прафесар **Валерый Ціхін**

Юрфак БДУ застаецца флагманам юрыдычнай думкі ў краіне. Выпускнікі нашага факультэта сёння, як і заўсёды, за-патрабаваныя. Яны паспяхова працуюць у органах улады і кіравання, у органах суда і пракуратуры, праваахоўных структурах, у сферы бізнесу і палітыкі. На факультэце назапашаны велізарны адукацыйны і навуковы патэнцыял. Наперадзе ў яго новыя дасягненні і перамогі.

Жадаю ўсім выкладчыкам і студэнтам юрфака рэалізацыі вялікіх і адважных планаў, а самому факультэту – далейшага развіцця на карысць нашай Радзімы.

Намеснік старшыні Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі **Мікалай Самасейка**

БДУ справядліва займае вядучае месца ў падрыхтоўцы прафесійных кадраў для юрыдычнай сферы краіны. Пазіцыя лідара юрыдычнага факультэта – вынік самаадданай і высокапрафесійнай працы прафесараў і выкладчыкаў. І трэба выказаць словы ўдзячнасці ў першую чаргу ўсім, хто самааддана працуе на ніве адукацыі і над далейшым развіццём юрыдычнай школы Беларусі.

З вялікай цеплынёй успамінаю студэнцкія гады і ганаруся тым, што з'яўляюся выпускніком юрфака БДУ. Жадаю калектыву факультэта далейшых поспехаў і дасягненняў, рэалізацыі новых ідэй і прафесійных планаў.

Пасол Беларусі ў Францыі, Іспаніі, Партугаліі, Пастаянны прадстаўнік Беларусі пры ЮНЕСКА **Павел Латушка**

Колькі б гадоў табе ні споўнілася, родны факультэт, ты заўжды застанешся ў памяці кожнага з нас маладым і мудрым, энергічным і аўтарытэтным, творчым і працалюбным калектывам. Таму што ты – альма-матар. Жадаю ўсёму калектыву, кожнаму студэнту, аспіранту, лабаранту, выкладчыку, дацэнту, прафесару, кожнаму супрацоўніку асабістых і прафесійных поспехаў, моцнага здароўя, натхнення ў навукавай, вучэбнай і працоўнай дзейнасці. Каб 90 гадоў разгледзіліся як добры падмурак да 100-годдзя і далейшага развіцця ў падрыхтоўцы высакласных юрыдычных кадраў нашай Радзімы.

Заслужаны юрыст РБ, старшыня ГА «Беларускі рэспубліканскі саюз юрыстаў», д.ю.н., прафесар **Віктар Камянькоў**

Юрыдычны факультэт БДУ займае першыя пазіцыі па падрыхтоўцы прававедаў. Нацыянальны цэнтр заканадаўства і прававых даследаванняў Рэспублікі Беларусь разлічвае на далейшае плённае супрацоўніцтва і выказвае ўпэўненасць у тым, што юрфак не толькі захавалі наяўныя дасягненні ў сферы юрыдычнай адукацыі, але і выйдзе на новыя межы ў падрыхтоўцы спецыялістаў для палітычнага і сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі!

Дырэктар Нацыянальнага цэнтра заканадаўства і прававых даследаванняў Рэспублікі Беларусь **Вадзім Ігнатаў**

Юрыдычнаму факультэту БДУ – 90 гадоў

Юрыдычны факультэт заўсёды рыхтаваў у сваіх сценах толькі найлепшых юрыстаў і сапраўдных патрыётаў. У год 70-годдзя Вялікай Перамогі нельга не ўспомніць пра тое, што ў самыя складаныя перыяды гісторыі Беларускай дзяржавы калектыву студэнтаў і выпускнікі юрфака мужна абаранялі дзяржаўнасць, суверэнітэт і незалежнасць Беларусі. Так было, ёсць і будзе!

Людзей, якія дажываюць да 90 гадоў, прынята зваць доўгажыцарамі. Гэта ўнікальныя выпадкі, якія кажуць пра добрае здароўе ці бездакорную спадчынасць. Мяркую, што для юрфака падмуркам з'яўляюцца згуртаванасць выкладчыкаў і студэнтаў, а таксама пераемнасць навуковай школы.

*Старшыня Суда ЕЭС, заслужаны юрыст Беларусі
Аляксандр Федарчоў*

За сваю амаль векавую гісторыю, непарыўна звязаную з развіццём беларускай дзяржавы, юрыдычны факультэт прайшоў складаную эвалюцыю.

Нязменным заставалася адно – высокая кваліфікацыя, кампетэнтнасць, прынцыповасць і аб'ектыўнасць юрыстаў, якія годна выконваюць задачу забеспячэння законнасці ў гэтай складанай сферы грамадскіх адносін.

Юрфак выхаваў цэлую плеяду высокакваліфікаваных спецыялістаў і выдатных навукоўцаў, веды якіх запатрабаваны не толькі ў нашай краіне, але і ва ўсім свеце. І ва ўсіх дасягненнях несумнеўная заслуга выкладчыкаў. Прыміце шчырыя віншаванні і падзяку за плённую навукова-педагагічную дзейнасць на карысць роднай Беларусі.

*Старшыня Пастаяннай камісіі ПП НС па заканадаўстве
Людміла Міхалькова*

Шчыра віншую ўсіх з юбілеем роднага юрфака, які стаў для нас і школай жыцця і асновай прафесійнага майстэрства. Як высветлілася, навукі і школа выжывання спатрэбіліся нават у ЗША, і нягледзячы на маю другую амерыканскую юрыдычную адукацыю, я перш за ўсё ганаруся тым, што я выхаванец юрфака БДУ. Наш выпуск 1991 года спазнаў і рэшткі старой сістэмы і паварот на 180 градусаў у стаўленні «кіраўнічай і накіравальнай». Новае пакаленне юрфака ўжо і не ведае, што яно ўсё значыць – і гэта толькі доказ таму, што наша пакаленне чагосьці дамаглося, рухаючы грамадства наперад на аснове найлепшага з мінулага ў пошуках яшчэ больш прывабнай і гуманнай будучыні.

Са шчырай удзячнасцю нашым сапраўды вялікім выкладчыкам, якія рэфармавалі не толькі грамадства, але і нашы розумы і душы, я жадаю ўсім юрфакаўцам дужага здароўя і прафесійных поспехаў!

*Кіраўнічы партнёр юрыдычнай фірмы femida.us (Alexandria, Virginia, USA)
Дзмітрый Дубаграў*

Шматгранная і шырокая навуковая і асветніцкая дзейнасць юрыдычнага факультэта атрымала шырокае прызнанне не толькі ў Беларусі, але і ў маім родным Азербайджане. Юрфак БДУ, захоўваючы і памнажаючы найлепшыя ўніверсітэцкія традыцыі, справядліва займае адно з вядучых месцаў у сістэме ўніверсітэцкай адукацыі ў галіне юрыспрудэнцыі.

Жадаю ўсяму калектыву рэалізацыі планаў і ўсяго самага добрага!

*Суддзя Апеляцыйнага суда
Азербайджанскай Рэспублікі, к. ю. н. Газанфар Керымаў*

Вось ужо 90 гадоў юрыдычны факультэт бярэ актыўны ўдзел у палітычным і грамадскім жыцці краіны – рыхтуе спецыялістаў высокага класа. Выпускнікі факультэта працуюць у розных галінах гаспадаркі, займаюць вядучыя пасады ў краіне. Добрая адукацыя, якую атрымліваюць студэнты юрфака, дае магчымасць атрымаць цікавую працу не толькі ў Беларусі. Прафесійная падрыхтоўка, праца ў беларускай адвакатуры дапамаглі мне самарэалізавацца па-за межамі майёй Радзімы. Дзякуючы юрыдычнай адукацыі больш за дзесяць гадоў я працую з польскімі муніцыпальнымі органамі ў сферы трансгранічнага супрацоўніцтва. Жадаю вам, паважаныя калегі, здароўя, самарэалізацыі і дабрабыту!

Дырэктар сакратарыята Асацыяцыі мясцовых самакіраванняў польскага боку Еўрарэгіёна «Буг» Галіна Грабарчук

У 80-я гады мінулага стагоддзя (гучыць, як у падручніку па гісторыі старажытнага свету) юрфак БДУ быў мясцовай недасягальнага – на справе, не на паперы, элітны факультэт з імем і са сваёй асаблівай аўрай. Паступіць сюды было практычна нерэальна, але калі атрымалася – шчасцю не было мяжы. Юрфак пацвярджаў сваю выключнасць ва ўсім – неверагодна яркі, выдатны выкладчыкі, таленавітыя студэнты, незабыўная вучоба!

Пазней мне давялося вучыцца ў адной з найлепшых юрыдычных школ ЗША, чытаць лекцыі на юрфаку МДУ, ВШЭ, МДЮА, працаваць у ЗША і Расіі ў адной з вядучых міжнародных юрыдычных фірмаў, але пры гэтым я заўсёды з гонарам лічу сябе выпускніком самага найлепшага юрфака БДУ!

*Кіраўнічы партнёр маскоўскага офіса White & Case
Ігар Астапеч*

Нямала пакаленняў першакласных спецыялістаў выпусціў юрфак за гады існавання. Сёння юрыдычны факультэт – гэта магутны навуцальны і навуковы цэнтр, які не проста рыхтуе спецыялістаў для розных галін права, але і выходзіць з іх беззапветную адданасць пакліканню юрыста.

Дадзеная падзея з'яўляецца значнай не толькі для адукацыі і навукі Беларусі, але і для іншых краін СНД, у тым ліку і Рэспублікі Казахстан.

У гэты знамянальны дзень жадаю ўсяму кіраўніцтву, выкладчыкам і студэнтам факультэта невычэрпнай энергіі і творчых поспехаў! Хай ваша праца будзе заўсёды спалучана з пачуццём глыбокага маральнага задавальнення, якое дае магутны імпульс для новых дасягненняў!

*Д. ю. н. прафесар кафедры крымінальна-прававых дысцыплін Еўразійскага нацыянальнага ўніверсітэта імя Л. М. Гумілёва
Айдаркан Скакаў*

Юрыдычны факультэт БДУ – гэта прэстыж, творчасць, будучыня, фундаментальныя веды, высокая прафесійная падрыхтоўка!

Летапіс факультэта

У 1925 г. згодна з пастановай Савета народных камісараў БССР у БДУ на базе прававога і эканамічнага аддзяленняў быў адкрыты **факультэт права і гаспадаркі**.

У 1930 г. у выніку яго рэарганізацыі быў створаны факультэт савецкага будаўніцтва і права. У 1931 г. на базе факультэта ўзнік Беларускі дзяржаўны інстытут савецкага будаўніцтва і права (з 1933 г. – Беларускі дзяржаўны юрыдычны інстытут, з 1944 г. – Мінскі юрыдычны інстытут). У 1954 г. апошні быў рэарганізаваны ў юрыдычны факультэт БДУ.

На юрыдычным факультэце БДУ сёння навучаецца **3221** студэнт, магістрант і аспірант, у тым ліку **125** замежных студэнтаў і **6** магістрантаў (Азербайджан, Кітай, Казахстан, Літва, Расія, Таджыкістан, Туркменістан, Узбекістан і інш.).

Студэнты навучаюцца па 3 спецыяльнасцях:

«Правазнаўства»;
«Эканамічнае права»;
«Паліталогія».

Падрыхтоўка **магістрантаў** ажыццяўляецца па 5 праграмах:

«Юрыспрудэнцыя»;
«Правое забеспячэнне публічнай улады»;
«Правое рэгуляванне знешнеэканамічнай дзейнасці»;
«Пракурорска-следчая дзейнасць»;
«Правое забеспячэнне альтэрнатыўных спосабаў урэгулявання канфліктаў і спрэчак»;
«Паліталогія».

Навучанне ў **аспірантуры і дактарантуры** магчымае па 13 спецыяльнасцях юрыдычных навук і 3 спецыяльнасцях палітычных навук.

Вучэбны працэс забяспечваюць 24 дактары навук і 140 кандыдатаў навук.

У **склад факультэта** ўваходзяць 11 кафедраў, 6 лабараторый, СНДЛ, 2 вучэбныя кабінеты і музей правазнаўства.

За ўвесь час юрыдычны факультэт падрыхтаваў болей за 25 тысяч спецыялістаў.

Дыплом юрфака БДУ – гэта гарантыя паспяховай кар'еры і максімальнай самарэалізацыі!

Навучэнцы юрфака – пераможцы Беларускай студэнцкай юрыдычнай алімпіяды

Факультэт актыўна ўдзельнічае ў міжнародных праектах

Ад снежня 2013 г. паспяхова рэалізуецца праект міжнароднай тэхнічнай дапамогі «Навучанне альтэрнатыўнаму ўрэгуляванню спрэчак як падыходу да забеспячэння правоў чалавека» (TEMPUS-праект TRADIR).

У праекце ўдзельнічаюць таксама ўніверсітэты Германіі, Італіі, Польшчы, Літвы, Украіны, а таксама ГрДУ імя Янкі Купалы.

Па выніках праекта з 1 верасня 2015 г. на факультэце пачалося **навучанне магістрантаў** па спецыяльнасці «Правое забеспячэнне альтэрнатыўных спосабаў урэгулявання канфліктаў і спрэчак». Пад-

рыхтаваны 8 навучальных дапаможнікаў.

Дзякуючы рэалізацыі праекта ў чэрвені 2015 г. у БДУ была праведзена **Летняя школа па пытаннях альтэрнатыўнага ўрэгулявання спрэчак**, удзел у якой прынялі студэнты з Беларусі і Украіны.

З кастрычніка 2012 г. рэалізуецца праект **TEMPUS «Бяспека чалавека»** (навакольнае асяроддзе, якасць прадуктаў, ахова здароўя і грамадства) на тэрыторыях, забруджаных радыенуклідамі. Кансорцыум праекта налічвае 19 удзельнікаў і ахоплівае ўніверсітэты Беларусі, Расіі, Украіны, Іспаніі, Італіі, Латвіі, Швецыі.

Асноўная ідэя праекта – падрыхтаваць спецыялістаў, здольных вырашаць міждысцыплінарныя праблемы, якія існуюць на тэрыторыях, забруджаных радыеактыўнымі рэчывамі. Па выніках праекта

з 2014 г. на юрфаку на аснове досведу Еўрапейскага саюза ўкаранёная **адпаведная міждысцыплінарная магістарская праграма** ў рамках спецыяльнасці «Паліталогія».

З 2012 г. рэалізуецца **міжнародны праект акадэмічнага супрацоўніцтва з Інстытутам гуманітарнага права і правоў чалавека імя Рауля Валенберга Лундскага ўніверсітэта (Швецыя)**. У 2014–2015 гг. праведзены шэраг семінараў па гендарнай роўнасці, інтэграцыі праблематыкі правоў чалавека ў змест юрыдычных дысцыплін. Выдадзены навучальны дапаможнік у суаўтарстве з замежнымі калегамі па навучальнай дысцыпліне «Правы чалавека». У 2014 г. на базе электроннага рэсурсу БДУ пачаў працу **электронны каталог LibGuide** па пытаннях правоў чалавека.

Адзін год з жыцця факультэта

Юрыдычны факультэт БДУ – гэта мноства падзей і дасягненняў, гэта амаль векавая гісторыя і сур’ёзны багаж ведаў, уменняў, навыкаў выпускнікоў, прафесіяналізму выкладчыкаў, навуковых вынікаў, творчых ідэй. Гэта адкрытая для дзяржавы і грамадства прававая школа. Вам прадстаўлены вельмі каротка дасягненні факультэта толькі за адзін 2014–2015 год.

Гэты перыяд адзначыўся развіццём факультэта, звязаным са стварэннем новай кафедры – дзяржаўнага кіравання.

Поспех спадарожнічаў факультэцкай навуцы. Так, у лістападзе 2014 г. А. Я. Гучком была абаронена доктарская дысертацыя на тэму «Крыміналістычнае вучэнне пра матэрыяльную структуру злачынства», а ў студзені 2015 г. доктарскую дысертацыю на тэму «Прынцып асабістай вінаватай адказнасці ў крымінальным заканадаўстве» абараніў І. А. Грунтоў.

У 2014/2015 навуч. г. супрацоўнікамі і аспірантамі былі абаронены 4 дысертацыі на суісканне навуковай ступені кандыдата юрыдычных навук і 4 дысертацыі на суісканне навуковай ступені кандыдата палітычных навук.

Супрацоўнікі факультэта працягнулі выкананне навуковых даследаванняў па 5 заданнях у рамках Дзяржаўнай праграмы навуковых даследаванняў «Гісторыя, культура, грамадства, дзяржава» на 2011–2015 гады.

Было апублікавана больш за 1 тыс. навуковых прац. У 2014 г. супрацоўнікамі былі выдадзены 17 манаграфій, 46 падручнікаў, навуковых і навукова-метадычных выданняў, 6 энцыклапедычных і даведачных выданняў.

На факультэце былі праведзены міжнародная канферэнцыя, прысвечаная 90-годдзю прафесара, заслужанага дзеяча навукі РБ А. В. Дулава, міжнародная канферэнцыя «Правовое рэгуляванне ажыццяўлення і абароны правоў фізічных і юрыдычных асоб», прысвечаная 90-годдзю заслужанага юрыста РБ прафесара В. Ф. Чыгіра, міжнародная навуковая канферэнцыя студэнтаў, магістрантаў і аспірантаў «Права і дзяржава: гісторыя, сучаснасць, перспектывы развіцця».

Улетку 2015 г. прайшоў V Міжнародны летні ўніверсітэт «Права на спрыяльнае навакольнае асяроддзе: змест і спосабы абароны» на рускай, нямецкай і французскай мовах. Гэта сумесны праект юрыдычнага факультэта БДУ, Універсітэта Парыж Захад-Нантэр-Дэ-

фанс і Універсітэта Патсдам, які штогод прыцягвае больш за 100 удзельнікаў з розных краін.

На працягу 2014/2015 навуч. г. прайшлі дзве сесіі *прававой школы маладых экалагаў* (у рамках праекта «Інфармацыйна-прававая падтрымка маладых экалагаў па пытаннях аховы навакольнага асяроддзя»). Гэта ўнікальная магчымасць для моладзі, зацікаўленай у эфектыўнай рэалізацыі экалагічных правоў, даведацца пра правы статус грамадскага экалага, спецыфіку яго дзейнасці, асновы ўстойлівага развіцця, прававыя аспекты выдалення аб’ектаў расліннага свету ў населеных пунктах.

Студэнты юрфака БДУ ў чарговы раз перамаглі на *Беларускай студэнцкай юрыдычнай алімпіяде* (у індывідуальным заліку – Люковіч Глеб, у камандным заліку – каманда «Авангард Феміды»). Алімпіяда не толькі дапамагае раскрыць патэнцыял студэнтаў, але і накіраваць іх веды на карысць людзям. Алімпіяда праводзіцца з 2005 г.

9 студэнтаў сталі пераможцамі *XXI Рэспубліканскага конкурсу навуковых прац студэнтаў*.

Студэнты пад кіраўніцтвам дасведчаных трэнераў-выкладчыкаў годна прадставілі факультэт на міжнародным конкурсе Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot у Вене; III Міжнародным конкурсе па міжнародным гандлёвым праве і міжнародным камерцыйным арбітражы ICC Lex Mercatoria (на базе нашага факультэта), дзе каманда юрфака заняла ў 2014 г. 2 месца з удзелам арбітраў Міжнароднага арбітражнага суда пры Беларускай гандлёва-прамысловай палатце і інш.

У 2014/2015 навуч. г. адбыліся лекцыі вядомых *замежных прафесараў*: Галіны Балюк (Кіеў) «Правое забеспячэнне бяспекі на тэрыторыях радыяцыйнага забруджвання», Бертрана Мацье (Францыя) – «Урадавая ўлада ў V Французскай Рэспубліцы ў святле канстытуцыйнай рэформы 2008 г.»; Эдгара Вайлера (ФРГ) – «Крымінальны працэс у ФРГ»; Крыстафера Келі (ЗША) – курс лекцый «Transnational Nego-

tiations»; Петэра Лангле (Францыя) «Канстытуцыйналізацыя Еўрапейскага саюза» і інш.

Для студэнтаў і супрацоўнікаў была праведзена серыя *сустрэч з практычнымі работнікамі*: з начальнікам следчага ўпраўлення Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь па г. Мінску Дзмітрыем Канаплянікам, з адвакатам, медыятарам Таццянай Станкевіч, віцэ-прэзідэнтам Міжнароднага арбітражнага суда пры Міжнароднай гандлёвай палатце (Парыж) Уладзімірам Хвалеям і іншымі.

Узнагародамі была адзначана дзейнасць супрацоўнікаў і студэнтаў факультэта.

Падзякай Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь была адзначана плённая навукова-педагагічная дзейнасць, значны асабісты ўнёсак у падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў загадчыка кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і правы дацэнта С. А. Калініна.

За значны ўнёсак у забеспячэнне навукальнага працэсу і арганізацыю навукова-даследчай працы было прысуджана ганаровае званне «*Заслужаны работнік БДУ*» шэрагу супрацоўнікаў факультэта: В. М. Гадуноў, Т. І. Доўнар, І. М. Калядку, У. М. Сатоліну, Г. І. Галаўко.

У 2014 г. лаўрэатамі *прэміі імя У. Д. Спасовіча* сталі прафесары кафедры канстытуцыйнага права Р. А. Васілевіч, А. М. Крамнік, В. І. Чупрыс, а таксама дацэнт кафедры крымінальнага права В. В. Марчук.

Традыцыі падтрымлівае і пакаленне маладых навукоўцаў, дасягненні якіх адзначаны рознымі ўзнагародамі. *Стыпендыямі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь таленавітым маладым навукоўцам* у 2014 г. былі адзначаны дацэнт Д. Д. Ланда і дацэнт В. І. Самарын, а ў 2015 г. – прафесар В. І. Чупрыс і дацэнт Д. У. Іванова.

Стыпендыямі Прэзідэнта РБ былі *заахвачаны аспіранты* А. А. Пухаў (2014) і Т. М. Кісялёва (2015), а таксама *студэнты* А. І. Федаровіч (2015), Я. А. Лешчанка (2014, 2015), А. І. Голубева (2014). 4 студэнты атрымлівалі *стыпендыі імя К. Крапівы і І. Шамякіна*.

Юрыдычнаму факультэту БДУ – 90 гадоў

Я, як і сотні выпускнікоў юрыдычнага факультэта БДУ, ганаруся высокім словам – юрыст, прафесій, запатрабаванай у краіне, у якой будзеца дзяржава, дзе валадарыць Закон.

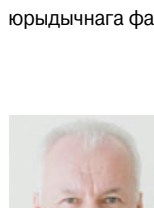
Памятаю Камароўскую плошчу ў Мінску, дзе ў 1944–1954 гг. знаходзіўся двухпавярховы драўляны будынак з плынным ацяпленнем. У гэтым будынку размяшчаўся юрыдычны інстытут. Мы, хлапчукі і дзяўчаткі – дзеці вайны, з адмысловым затоеным пачуццём дзіцячай зайдзрасці і захалпеннем глядзелі на юнакоў і дзяўчат – студэнтаў інстытута. Сярод тых, хто навучаўся ў гэтай ВНУ, былі і сталыя людзі, якія прайшлі вайну і абралі сабе прафесію – ваяваць са злачыннасцю, абараняць законнасць, ствараць новыя, так неабходныя краіне і грамадству Законы.

Юрысты запатрабаваны ў кіраўнічых колах, у праваахоўных органах, юрыдычных аддзелах міністэрстваў і ведамстваў.

Ад душы хочацца пажадаць усяму калектыву факультэта далейшых поспехаў у вашай найважнейшай для нашай роднай Беларусі працы – умацаванні законнасці, падрыхтоўцы вельмі патрэбных краіне кадраў, забеспячэнні дзейнасці дзяржаўнага апарата і грамадства ў цэлым.

К. ю. н., заслужаны дзеяч культуры, старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі

Мікалай Чаргінец

90-годдзе роднага факультэта – гэта для ўсіх нас агульнае свята! Юрфак прайшоў доўгі і яркі шлях, зрабіў годны ўнёсак у станаўленне і развіццё юрыдычнай адукацыі ў краіне. Я шчыра ганаруся тым, што з’яўляюся яго выпускніцай. Атрыманыя ў сценах факультэта веды заўсёды дапамагалі і дапамагаюць мне ў прафесійнай працы і жыцці.

Дазвольце выказаць удзячнасць усім выкладчыкам і супрацоўнікам, якія працуюць цяпер і працавалі раней на факультэце. Прыміце віншаванні і самыя добрыя пажаданні. А новыя вашы выпускнікі хай пацвярджаюць высокі статус юрыдычнага факультэта БДУ!

Першы намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі

Ія Малкіна

Ганаруся, што з’яўляюся выпускніком факультэта. Юрфак закладвае для сваіх выпускнікоў трывалую базу для прафесійнай дзейнасці і далейшага жыцця. Нашы дасягненні як выпускнікоў факультэта былі б немагчымыя без тых ведаў і досведу, якія мы атрымалі, без зносінаў з высокакваліфікаванымі выкладчыкамі. Асабіста ў мяне ўсё жыццё пасля заканчэння сярэдняй школы звязана з юрыдычным факультэтам і БДУ. Мне быў аказаны і высокі гонар на працягу некалькіх гадоў кіраваць юрыдычным факультэтам.

Юрфак справядліва з’яўляецца флагманам юрыдычнай адукацыі ў Беларусі і вядомы далёка за межамі нашай краіны. Упэўнены і ў далейшым дынамічным развіцці факультэта. Са святам!

Дырэктар Інстытута перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі суддзяў, работнікаў пракуратуры, судоў і ўстановаў юстыцыі БДУ, загадчык кафедры грамадзянскага права, д. ю. н., прафесар **Валерый Гадуноў**

Для мяне юрыдычны факультэт – гэта, вядома, веды, але і, што не менш важна, людзі, асобы, якія паўплывалі на лёсы, характары і памкненні новага папаўнення студэнтаў.

Выкладчыкі-франтавікі, якія прайшлі вайну, а таксама ўдзельнікі партызанскага руху, прынялі маладое незнаёмае племя будучых юрыстаў. Гэтыя зносіны не маглі не пакінуць следу. Вучоба – гэта не толькі ўзбагачэнне ведамі, але і выхаванне. Учарашнія франтавікі выхоўвалі будучых юрыстаў. Гэта былі прынцыповыя, канкрэтныя і паблаглівыя да дробязяў людзі.

Дзякуючы ўніверсітэту і непасрэдна юрыдычнаму факультэту, Беларусь стала мне, карэннаму рускаму, роднай. Сваім прафесійным станаўленнем і прасоўваннем па службе я абавязаны роднаму факультэту, дзе я праходзіў школу жыцця ў выкладчыкаў і аднакурснікаў. Са святам вас, сябры!

Росквіту, здароўя маральнага і фізічнага, доўгіх гадоў, шматлікіх хвалебных выпускаў!

Заслужаны юрыст РФ, намеснік старшыні Вышэйшага арбітражнага суда Расіі ў ганаровай адстаўцы

Уладзімір Ісайчыў

Для мяне юрыдычны факультэт БДУ – гэта месца, з якім звязаны найлепшыя ўспаміны аспіранцкай юнацкасці і мае навуковыя перамогі, калі я пасляхова абараніў кандыдацкую дысертацыю па крымінальным праве пад кіраўніцтвам прафесара У. М. Хоміча. Я жадаю факультэту росквіту, поспеху, творчых дасягненняў. Са святам!

Старшыня Камісіі па юстыцыі Нацыянальнага Сходу Сацыялістычнай Рэспублікі В’етнам **Нгуен Ван Хіен**

З пачуццём глыбокай павагі і ўдзячнасці ўспамінаю сваіх настаўнікаў, асабліва выкладчыкаў міжнароднага права. Атрыманыя на факультэце веды заўсёды былі для мяне надзейным арыенцірам і трывалай асновай у жыцці. Дазвалялі і дазваляюць упэўнена адчуваць сябе і працаваць сярод прафесіяналаў, якія атрымалі юрыдычную адукацыю ў самых прэстыжных універсітэтах свету.

Я ганаруся тым, што скончыла юрфак БДУ. Жадаю поспехаў у развіцці факультэта, дабрабыту яго выкладчыкам, паспяховай вучобы студэнтам!

Памочнік па прававых пытаннях Міжнароднага крымінальнага суда (Гаага, Галандыя) **Ганна Івановіч**

Дарагія юрысты, спартсмены розных пакаленняў ад усяго сэрца віншуюць вас з 90-годдзем факультэта. Праз юрфак прайшло шмат барцоў грэка-рымскага стылю, чэмпіён свету, бронзавы прызёр Алімпійскіх гульняў Сяргей Дземьяшкewіч, сярэбраны прызёр Алімпійскіх гульняў Сяргей Ліштван, бронзавы прызёр чэмпіянату свету Джавід Гамзатаў, сярэбраны прызёр чэмпіянату свету Віктар Сасуноўскі. Атрыманыя на факультэце веды дазволілі нам адбыцца як юрыстам і дамагчыся выдатных вынікаў у спорце. Мы віншваем дэканат, выкладчыкаў і студэнтаў з юбілеем і жадаем далейшых поспехаў у падрыхтоўцы юрыстаў для нашай краіны.

Алімпійскі чэмпіён, галоўны трэнер нацыянальнай зборнай па грэка-рымскай барацьбе **Камандар Маджыдаў**

Цырымонія ўзнагароджання лаўрэатаў прэміі імя У. Д. Спасовіча

ПЕРАМОГІ ЮРФАКА-2015!!!

Юрыдычны факультэт БДУ мае багаты гістарычны падмурак для захавання і развіцця адметнай сістэмы выхаваўчай работы са сваімі непаўторнымі асаблівасцямі і слаўнымі традыцыямі.

Сёння юрыдычны факультэт уяўляе сабой шматгранны дзямент, які спалучае выка-
ясную адукацыю з разнастайным фармі-
раваннем прафесійных навыкаў спецыяліста,
Чалавека і годнага грамадзяніна. Яго асноўныя
грані – гэта:

– сустрэчы студэнтаў з кіраўнікамі дзярж-
органаў, прадстаўнікамі заканадаўчай, выка-
наўчай і судовай улады, работнікамі права-
ахоўных ведамстваў, прадстаўнікамі навукі,
ветэранамі войн і працы;

– удзел навучэнцаў юрфака ў грамадска-
палітычным жыцці нашай краіны: аказанне ар-
ганізацыйнай дапамогі ў правядзенні шэрагу
рэспубліканскіх мерапрыемстваў (яны з’яўля-
юцца членамі ўчастковых камісій па выбарах
рознага ўзроўню, ажыццяўляюць функцыі
наглядальнікаў падчас выбарных кампаній;
удзельнічаюць у святковых Парадах Вялікай
Перамогі, Дня Рэспублікі і інш.);

– віншаванні ветэранаў войн і працы, кан-
цэрты, прысвечаныя Дням абаронцы Айчыны,
Вялікай Перамогі;

– патрыятычна-выхаваўчая роля музея
гісторыі факультэта, знаёмства з яго летапісам
і традыцыямі;

– маральнае выхаванне студэнтаў (круглыя
столы з удзелам духавенства, вядомых пісь-
меннікаў і паэтаў, прадстаўнікоў культуры і інш.);

– папулярныя нацыянальныя традыцыі
Беларусі (наведванне тэатраў, выстаў, экскурсіі
ў музей правазнаўства юрфака БДУ, Вялікай Ай-
чынай вайны; рэалізацыя студэнцкага праекта

«Тыдзень беларускай культуры»; Дні ведаў, юры-
ста, паэзіі, студэнта, пісьменнасці, маці і інш.);

– першы студэнцкі вопыт юрыдычнай прак-
тыкі ў Юрыдычнай клініцы БДУ, якая плённа
працуе на працягу 15 гадоў. Важную ролю ў
жыцці факультэта выконваюць студэнцкая
навукова-даследчая лабараторыя і студэнцкі
навуковы гурток.

На юрыдычным факультэце навучаецца ка-
ля 50 студэнтаў, магістрантаў і аспірантаў, якія
адзначаны спецыяльнымі фондам Прэзідэнта
РБ па сацыяльнай падтрымцы адораных
навучэнцаў і студэнтаў і спецыяльным фондам
Прэзідэнта РБ па падтрымцы таленавітай
моладзі.

На юрфаку вучыцца больш за 20 майстроў
спорту, якія з’яўляюцца пераможцамі і пры-
зёрамі ўніверсітэцкіх, рэспубліканскіх і міжна-
родных спартыўных спаборніцтваў.

Вельмі спрыяюць вучэбна-выхаваўчай
працы грамадскія арганізацыі, перш за ўсё
савет старастаў, прафбюро студэнтаў, савет па

якасці адукацыі, студэнцкі саюз, студэнцкі на-
вуковы савет, ПА БРСМ юрфака а таксама
студэнцкі аператыўны атрад, які забяспечвае
грамадскі парадак на факультэцкіх імпрэзах.

У 2015 г. створана *каардынацыйная група
студактыву*, якая абагульняе і аналізуе ўсе мо-
ладзевыя ідэі і садзейнічае рэалізацыі най-
лепшых студэнцкіх праектаў нават на рэспуб-
ліканскім узроўні.

Сістэма студэнцкага самакіравання ахоплі-
вае фактычна ўсіх студэнтаў факультэта. Сту-
дэнты актыўна віншуюць факультэт у сацыяль-
ных сетках (створаны розныя групы, форумы,
сайты).

Кіраўніцтва факультэта, выкладчыкі і сту-
дэнты рэгулярна праводзяць мерапрыемствы,
якія развіваюць адчуванне гонару за выбраную
прафесію, умацоўваюць пачуццё патрыятызму,
выклікаюць жаданне працаваць і памнажаць
слаўныя традыцыі роднага факультэта.

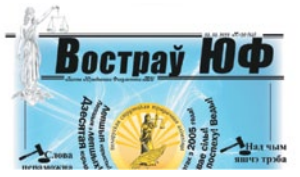
Віншум з юбілеем цябе, родны юрфак!!!
Юрфак – Чэмпіён!!!

Конкурс «Багіня Феміда»

Юрыдычная клініка БДУ

На юрфаку выдаецца студэнц-
кая газета «Востраў ЮФ».

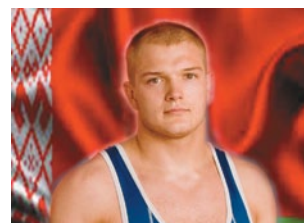

Сустрэчы на Дні маці

Дні права БДУ

Дзень нараджэння юрыдычнага факультэта
святкуюць студэнты – грамадзяне замежных дзяржаў

Выпускніца юрфака (2011 г.) **Марына Арзамасава** – чэмпіёнка
свету – 2015 г. у Пекіне, чэмпіёнка Еўропы – 2014 г. у Цюрыху
(лёгка атлетыка): «Шчыра віншую з юбілеем родны факультэт.
Жадаю далейшых поспехаў і дасягненняў, прафесійных планаў,
уважэння новых ідэй на карысць росквіту нашай Радзімы.
Ганаруся тым, што скончыла юрыдычны факультэт БДУ».

Студэнтка юрфака **Алена
Амалюсік** – чэмпіёнка пер-
шых Еўрапейскіх гульняў-2015
у Баку (веласпорт): «Віншую
юрфак з юбілеем. Жадаю ўсім
моцнага здароўя, душэўных і
творчых сіл, сямейнага шчас-
ця і дабрабыту!».

Віктар Сасуноўскі – сярэбра-
ны прызёр Чэмпіянату свету-
2015 і бронзавы прызёр пер-
шых Еўрапейскіх гульняў-2015
(грэка-рымская барацьба):
«Віншую родны факультэт з
юбілеем! Жадаю захоўваць
перавагу ў спартыўным, наву-
ковым і грамадскім жыцці на-
шай краіны і па-за яе межамі.
На юрфаку вучацца самыя
лепшыя студэнты, якім я зычу
дасягаць вышэйшых п’еда-
сталаў спаборніцтваў розных
узроўняў! А маім дарагім вы-
кладчыкам моцнага здароўя і
плёну ў выкароднай працы!»

Студэнт юрфака **Ігар Бокій** –
пяціразовы чэмпіён Паралім-
пійскіх гульняў-2012 у Лонда-
не, шасціразовы чэмпіён све-
ту-2015 у Глазга (плаванне):
«Віншую любімы факультэт з
90-годдзем! Жадаю выклад-
чыкам натхнення і поспехаў у
навуцы, а факультэту заста-
вацца заўсёды запатрабава-
ным! Я рады быць студэнтам
юрфака!».

Студэнт юрфака **Сяргей Кар-
повіч** – чэмпіён свету-2015 у
Варне (гіравы спорт)

Юрыдычны факультэт за шмат гадоў замацаваў за сабой статус абсалютнага лідара-пераможцы
сярод іншых факультэтаў і інстытутаў універсітэта ў галоўным спартыўным спаборніцтве –
Спартакіядзе БДУ.

Матэрыялы нумара падрыхтавалі С. А. Балашэнка, А. В. Шыдлоўскі, В. І. Чупрыс, Л. В. Бяляева, В. М. Знак

